

Виходить у Львові щодня (крім неділі і гр. свят) о 5-ій годині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: улица
Чарнецького ч. 12.

Письма приймають
лиш ерарковані.

Рукописи звертають
лиш на окреме жадане
і ва вложеном оплаті
почтової.

Рекламації невапечатані
лиш від оплати
почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Пародплата у Львові
в агенції днешнього
насаж Гавсманя ч. 9 і
в ц. к. Старостваз на

провінції:
на цілий рік К. 4-80
на пів року „ 2-40
на чверть року „ 1-20
місячно „ — 40

Поодинокое число 2 с.
В почтовом пере-
сяжкою:

на цілий рік К. 10-80
на пів року „ 5-40
на чверть року „ 2-70
місячно „ — 90

Поодинокое число 6 с.

Вісти політичні.

(Відкриття парискої вистави. — Полуднево-африканська війна.)

В суботу, о годині 12-ій в полудне, відбувалося торжественне відкриття всесвітньої парискої вистави. На улицах від самого рану був дуже оживлений рух. Всі публичні будинки і багато домів приватних були прибрані. Погода була прекрасна. — Президент Любе привітав в полудне з елізейської палати, прибраною в галевий мундур, на площу вистави. За ним їхали в повозах всі міністри, з винятком недержного міністра війни Галліфета і міністра торгівлі Мільранда. Коли прибули на площу вистави, привітав президента міністер Мільран і генеральний комісар вистави інженер Пікар. Президент привітав ся з зібраними виступниками чужих держав, а відтак серед окликів зібраної публіки, удав ся на площу відкриття. Тут відіграла музика маршів, почим промовив міністер торгівлі Мільран. Бесіду Мільранда можна би назвати гимном в честь праці. „Від сто літ — говорив між иншими бесідник — зробила людскість на поли промислу і знання великанські поступи. Машина стала царичею світа; она заступає працю робітника, переминюючи єї на силу помічну. Навіть смерть уступає перед подібним походом наперед, завдяки генієви Пастира і инших. Наука віддає чоловікови великі услуги, висвітлюючи загадки материяльні і моральні людскости, тайну замкнену в слові: солідарність. Різнородні синдикати і стоварищення служать меті взаємної помочи, лучать

слабших в цілість, спосібну до відпору, отже творять докази солідарности. Она зменшує нерівности, сполучує діти одного і того самого народу в братню громаду. Солідарність не кінчить ся на граници поодиноких інтересів, ідей і чувств; сотворює велику цілість на землі, стремлячу до твореня добра, дозволяє глядіти на пробліски нової ери, котрої визначною проявою була мирова конференція в Газі. Мавмо причину до надії, що надійде день, в котрім світ признаєть лиш спасительне суперництво на поли мира і побідні борби на поли праці. О праце! Ти, що зриваєш кайдани, ти убагроднюєш і потішаєш, під твоїми стопами щезає невезіість і минає ся зло. Через тебе людскість вирвала ся з неволі, а темна ніч вступав в ясні країни, де колись здійснить ся ідеал, цілковита згода поміж справедливостию і добром.“ — По Мільранді, котрого слова зробили вражінє, промовив президент Любе і проголосив виставу відкритою. З площі вистави вернув президент, в суироводі всіх згадаких достойників, на кораблі Секваную до міста Александра III. і звідси відїхав до своєї палати, проводжений гримкими окликами численно зібраної публіки. — Площа вистави обіймає 10 кілометрів, а кошти єї устроєня вносили 100 мільонів франків. Комісаріят вистави надіє ся, що за 208 виставових днів відвідає єї 65 мільонів людей. Від суботи панує на виставі вже дуже живий рух, хоч ще не всі роботи покінчені. Французські часописи підносять з радости поважний і одушевлений настрій торжества.

З телеграм, які сими днями насїли з полудневої Африки, виходить, що вепер ведуть ся завзяті борби на всхід і полудне від Блюмфонген, звідки Бури хотять виперти Англі-

ців і відтяти їх сполученє в Капштадтом. Доси то їм не удало ся, а спинили їх в поході англійські войска під місточком Веленер, де вже від кількох днів иалий англійський відділ з героїством відбиває всі бурскі напади. Як доносить Times в Блюмфонтену, спїшить на поміч Бурам під Веленером великий відділ бурских сил з 60 возами. В найблизших днях дожидають рішаючої борби. Страти Англіїців коло Веленер вносили в 4-денній битві 18 людей убитих і 131 ранених. З бурської знов сторони доносять, що борба під Веленер все ще триває та що Бури забрали багато худоби, призначеної на заріз, коний і мулів. Ген. Фронеман побив Англіїців, що ішли до Веленер на поміч і відкинув їх в напрямі Вольверпорт.

Н О В И Н И.

Львів дня 18-го цвітня 1900.

— Превсьв. Ігнатий Лобос, лат. епископ в Тарнові. номер скоропостижно в неділю, дня 15 с. м. Похорон відбуде ся в середу.

— Буковинський сойм ухвалив для товариства „Руска Школа“ в Чернівцях 400 К., а для товариства „Руска Бесіда“ 600 К. запомоги.

— Страстні псалми. В велику п'ятвицю відіспіває хор Бурскі Ставропігійского інститута в Успенській церкві о 7-ій годині вечером псалми: „Благообразний Іосиф“ g-moll. „Скажи ми Господи (концерт XXXII) e-moll і „Всюку прискорбна вси душе моя“ (концерт XXXIII) d-moll;

В почутію обовязку.

(З французского — Кармен Сільви).

(Дальше).

— Що стало ся зі мною? — спитав Рінальдо, коли побачив себе на постели.

— Ти зимлів. Надто розворушаєш ся. Колиб ти схотів більше перебувати дома, навіть виставляючи ся на нудьгу, на велику нудьгу, то було би ліпше для твого здоровля.

І справді, кілька днів не виходив з хати; навіть стеріг ся, аби не приблизити ся до вікна, а кілько разів роздавав ся голос дзвінка при дверех входових, зраджував видний неспокой. Став ся нагле такій ладний, такій для мене сердечний, що я говорила собі: — Доси я не знала єго, він справді добрий і любить мене дуже!

Докорав собі, що зробив мене нещасливою, але все то мало змінити ся.

— Не позваляю мені більше виходити! — говорив. — Чи ж ти не мов мале Провідінє? а впрочім нігде не єсть так хорошо, як у тебе! Чи ти знаєш, як дуже ти принадна? Тому скриваю тебе заздрітно перед всіми поглядами, бо хочу сам тобою любовати ся.

Коли говорив до мене в той спосіб, са-

джав мене на колїнах і бавив ся моїми руками; я майже вже не боялась єго, хоч єго очи кидали ще неспокойні погляди.

Пізнійше надійшов день, коли я муєла пригадати єму, що він сам просив мене о то, аби я не позваляла єму виходити з дому. Насамперед зробила я то жартєм і пестила єго, пізнійше просила, а вінци мій голос став строгий. Тоді попав нагле в безмежний і палений гнів, пхнув мене так сально від себе, що я упала горлиць і щез за дверми та навіть не звернув уваги на то, що зробив, навіть не відвернув ся. Ох, як довго, як довго єго не було; цілі віки! Який неспокой заволодів мною. Я не знала, що діяти. Коли вернув, був блідий і утомлений; перебув новий напад, але рішучо відмовив мені поясненє, де єму то лучило ся: на улиці, у приятеля, чи в клубі.

— Я вже нічо не знаю. Чого мене так питаєш? Чи ти мій опікун?

Якісь пани приходили часом як єго не було, ждали на него цілими годинами, а як він вернув, то страшно сварив ся з ними, а по тім слїдував все новий напад.

„Я довго не знала рода недуги мого чоловіка, бо лікарі не хотіли мені того сказати. Але одного дня найшла я опис такої недуги в часописи.

„Остаточно знала я єго недугу; але він сам не знав єї добре, як також не мав понятя о страшнім вражіню, яке викликували напади єго недуги. В тім са-

мім часі мучили мене знов инші причутя, які давнійше робили мене щасливою, а серед тих нещастних обставин наповнювали мене смертельною тревогою, тим більше, що лікар висказав ся: „Бідна дитина.“ Чи говорив о мні, чи о малім встві, яке я носила? А може мав на гадці обов?

„Мій муж утішив ся тим, але не терпеливив ся, коли бачив, що я терплю, хоч більшу часть моїх мук я вкривала перед ним. Радив ся лікарів в справі подорожи, яку мав намір відбутти зі мною до одної малої купелевої місцевости, бо опис і назва тої місцевости, що їх вичитав в одній часописи, дуже єму сподобали ся. Лікар адвигнув плечима і сказав, що не бачить в тім нічого злого для мене. о скільки буду мати там спокій. Спокій!!! О тім не можна було й гадати. В часі самих приготуєнь до подорожи вже мене мучив, а ледве забавили ми десять днів в одній місцевости, він вже хотів зміни. Я навіть не розпакувувала моїх куфрів.“

Як міг він цілими годинами гадати о найсумнійших річах! Атже я силувала ся розірвати єго. Говорила єму о будучности, о нашім херувимі, що зробить нас так щасливим. Він відповідав на то: „Так, так!“ або нагле поглядав на мене — хоч то вже рідко єму лучало ся — і говорив: „Як ти висохла; то дуже тобі не до лица!“ Противно, сам уважав

Галюпці: „Суди Господи обидящия мя“ f-dur; Бажацький: „Днесь ад“ es-dur; Давидов: „Обновляй ся новий Єрусалиме“ c-dur і „Кресту Твоєму“. — В Ся тині відсїває хор міщанський під управою п. Ів. Гєва в церкві парохіяльній страстні псалми композиції Лавріського. Бортнявського, Гейдена і Рутковського, а закінчить „Претерпівий за нас страсти“ a-moll хор мужеский. — В Скалі відсїває в церкві парохіяльній хор міщанський страстні псалми о 7-ій годині вечером.

— **Агент еміграційний Нодарі**, котрий забламутив уже тисячі нашого народу і загнав его за море, закинув нові сіти на легковірних селян. Тепер з весною розіслав по громадах своє „послание“, а то листи, в котрих оповідає такі байки про Аргентину: „Кождий кольоніст — пише Нодарі в листі — дістане на кілометр довгу а на чверть кілометра широку полосу землі за 45 ар. на виплат. В додатку кольоніст дістає ще пару коний, дві корови, пару волів і всяку господарську снасть та насінє, а дальше прожиток до першого жнивва. Збіже родити ся там всяке, а ще й тютюну та бавовна; жинва відбувають ся двічі до року“. — На другій стороні сего „небесного листу“ міститься картина з заголовком: „Подільний відночинок на рівничій оселі Apostoles“. На картині селяни, одіті модно, курять файки і бавлять ся з жінками й дітьми в парку серед високих екзотичних дерев. — Чи можна дивувати ся, що наш селянин вірить таким баламутам і пускає ся на нелегку долю?

— **Сьміла крадіж**. Палогова злодійка Анна Голуб, карана кілька разів за різні справки, допустила ся минушого понеділка сьмілої крадіжки таки в судовій сали в Новім Санчи, де вела ся против неї судова розправа. Користаючи в хвили, коли в салі вийшли судія і писар, підсунула ся до плаща писаря, що висів в сали і виймила з него 40 корон. Писар зауважив що его окрадено, аж тогди, коли гроші мав зложити в призначене місце. Сейчас заряджено слідство в цілім арешті і викрито злодійку, що вкрадеві гроші вепіла вже сховати під малим дашком в судовім будинку.

— **Смерть на гробі мужа**. Недавно тому помер на Буковині православний священник о. Сидір Мартинович, парох і декан в Оршенах і довголітній окружний інспектор шкільний. Остала ся по нїм вдовичка, котра гроші мав зложити в призначене місце. Сейчас заряджено слідство в цілім арешті і викрито злодійку, що вкрадеві гроші вепіла вже сховати під малим дашком в судовім будинку.

себе дуже хорошим. Цив дня сидів перед зеркалом, та одушевляв ся собою: гладив бороду, або чесав волосє, або приглядав ся нігтям на делікатних і білих руках. Приглядав ся в зеркалі так уперто, що его очи ставали чим раз більші і мутнійші. Часто відвергала я голову, аби тих счий не бачити. Погадати, що називано его Дон Жуаном, що уважали его дотепним і веселим.. а тепер бачити его там як вдивлює ся в зеркало або в ночи паде аж під мое ліжко серед найобридливішого напалу! Кілька разів попадав в таку задуму, я відправляла его служачого і сама помагала ему убирати ся, значить, стояла в его комнаті годину або дві та ждала мовчки на хвили, коли сподобаєсь ему промовити до мене. Так бодай ніхто чужий не бачив его і ніхто не говорив о нїм з купелевими гїстьми.

„Коли ми вкінці всіли до поїзду, вертаючи домів, не були в тім відділі самі. Був такий якийсь пан, що з якимсь адивованєм приглядав ся Рінальдови, а на мене кидав також від часу до часу питающий погляд. Векорі Рінальдо почав непокоїти ся; я привиджувала то, що мало прийти, але не в такій степені. Три напади в однім і тім самім дни! Наш товариш подорожи нічого ще не говорив, але дружно помагав мені підносити его і класти на сидженю. Лип раз відозвав ся до мене питаючи: „Чи то ваш муж?“ Я бачила, що жалув мене“.

На жаль! ніколи, ах, ніколи не забуду его погляду! Я почула вкінці на собі погляд новий щиро співчуєтя, перший раз від тількикох літ пережитих з мою розпукою, сама на тім великім сьвітлі, де тільки інших людей так

мужа і там плакала та жалувала ся тому, що в ній спочивав. На могилі мужа знайшла наконець і вічний упокій, бо коли дня 12 с. м. люди прийшли на кладовище, знайшли Мартиновичеву веживу; померла з жалю за мужем.

— **О спадщину**. На Буковині помер дня 13 с. м. Александер Фльондор, властитель більшої посїлости в Глинниці, а загальним его спадковцем лишив ся его син, котрий єсть нотаріальним кандидатом у Відни. Покійник зробив крім того 32 записів, а крім того записав інтернатови для румунських хлопців 1000 К. ренти. Справа спадщини по Фльондорі стала ся предметом інтерпеляції в буковиньскім соїмі, де п. Николай Василько і товариші поставили були слїдуючу інтерпеляцію: В ночи дня 27 марта с. р. явило ся у тяжко тогди недужого властителя більшої посїлости Александра Фльондора в Глинниці двох панів (урядників державних), котрі старали ся наклонити тяжко недужого, щоби свій маєток записав на користь интернату для румунських хлопців. В тій цілі хотїли они використати напружені відносини, які були межі ним а его одиноким сином. Лип интервенції тутешного адвоката дра Генриха Лупула треба завдячувати, що заходи обох панів позігали без успіху. А хоч один з тих панів пробовав відтак дня 7 цвітня с. р. ще раз наклонити недужого до своїх цілій, то однак п. Іван Табора вигнав его з хати. Интерпеляції запитують президента краю, чи таке поступованє зі сторони урядників державних можна допускати і що задумув п. президент зробити, щоби перешкодити подібного рода случаям.

— **Незлий проект**. Угорські часописи піддають гадку, що було би дуже добре, як би у войску в часі трилітньої служби учено крім чисто війскових річий, також і гашеня огню. По більших гарнізонах і без того вже установили ся відділи войска, готові кождо хвили спшити на поміч при огни, і там або удержувати порядок та стерегти чужого майтва, або таки гасити огонь. Декуди войско має навіть свої сикавки і прилади до гашеня огню. Наука пожарництва зовсім не станула би на перешкодї чисто войскової науці, а користь була би така, що щороку виходили би з войска тисячі добре вишколених і до войскового ладу і порядку навиклих пожарників, котрі відтак в своїх громадах могли би заводити товариства добровільної сторожі пожарної, або бодай підчас пожару брати провід при гашеню в свої руки. Не даєть ся заперечити, що проект добрий, а можна би его ще й тим доповнити, що

такої войскової сторожі пожарної можна би з великим хїном уживати також при всіляких невокоях, особливо, як то часто бував при виборах на Угорщині, де „фокош“ (топір) і револьвер грають велику ролю. Замість втихомирювати розпалених від борби виборчої огнем з карабїнів, міг би виступити відділ пожарничий з сикавкою, а певно, що слуденою водою зробив би в одній хвили спокій, а що найважнійше, без шкоди на житю і здоровлю для нікого. В той спосіб служба войскова і пожарничтво доповняли би ся дійсно значенито і всесторонно.

— **Гончі листи за дипломатом**. Болгарський князь має „пех“ з своїми дипломатами. Свого часу „надув“ его в 1889 р. віденський фальшивий „дипломат“ Купчанко, званий „Григорієм N. 1“ (Григорій N. 2 сидить тепер в арешті), на 5.000 франків, а тепер „натягнув“ его другий але таки вже правдивий дипломат, не „Григорій Іванович“, але фон Пфанненштїль на шість тисяч франків. Як видимо межі обома „дипломатами“ болгарского князя невелика різниця; правдивий від фальшивого висий лиш о 1000 франків і з тим додатком, що фальшивий як сидів так сидить у Відни, а правдивий втік і за ним его князь пустив гончі листи. Евген фон Пфанненштїль (се імя, що значить „держак від сковорода“ або „ручка від пательні“ характеристичне для карієри сего дипломата) при помочи своєї мужескої краси і якоїсь сїднички на баварскім дворі, або скажїм виразнійше, якоїсь баварської княгинї, спорідненої з кн. Фердинандом болгарским виїшов на дипломата, котрому, як опісля показало ся годї було відмовити і деякої зручності. Князь зробив его своїм аташе при болгарскім посольстві в Монахові, а фон Пфанненштїль став незадовго любимцем князя, котрий яко найбільший его вірник їздив нераз у важних справах до Відня і так увїїшов в зносини не лиш з баварско-королевским домом але й з віденским двором. Одного дня приїхав він до Відня і зайшов там до болгарского посольства і казав виплатити собі 6000 франків, сказавши, що потребує їх до „полїтичних“ цілій. (Купчанко взяв також на „полїтичні“ цілі). В посольстві дали ему охотно, знаючи, що фон Пфанненштїль єсть любимцем князя. Тимчасом, як опісля показало ся, річ була така що дипломат знайшов собі компанїю „золотої молодежи“ і гуляв по Відни аж остаточно залюбив ся в якийсь красній Англіїці, котра до якогось заведеня для забави була ангажована між иншим також до представлюваня пластичних поз. Отже для тої Ан-

само як я терпіли! — Я хотїла простягнути руку тому незнакомому і сказати ему: „Помагайте мені!“ Ще тепер дивую ся, що я того не зробила. Може відгадував мої гадки, бо помагав мені з цілою вічливостаю, без неохоти, без відрази на вид тої поганої недуги. Зараз в першій хвили здогадувалась я, що на найближшій стації пересяде ся до иншої передїлки, тимчасом ему то ні на гадку не пришло; противно, спустив зараз заслони, аби нас ухоронити перед цікавими поглядами. Я прошептала: „дякую“ і навіть не знала, чи чув мою подяку, бо в тій хвили не дивив ся на мене. Якесь чувство віради заволодїло мною, коли я побачила, що хтось помагав мені. В тій хвили хотїла я оповїсти незнакомому ціле мое жите і всі мої журби та увільнити тим способом мою грудь від пригїтаючого єї тягару. Мав лагідний погляд, а був такий сильний, що без напруженя підносив сам Рінальда, не дозволяючи рішучо, — аби я ему помагала. Его погляд обкинув цілу мою стать, а я ціла облила ся румянцем. Навіть не добачив того, так дуже був занятий Рінальдом, що не знав, що довкола него діє ся. Дивив ся уперто перед себе, а его зїнциї так страшно були розширені, що очи видавали ся цілком чорні, без гадки, між тим як ясно-голубі очи незнакогого блищали сьвітлом, вказуючим на силу благородних гадок. Одностаїний хїд поїзду дивно годив ся з моїми гадками, що укладали ся в моїй голіві в якийсь род пієни. Всею видавало ся мені того дня иншим: я, Рінальдо мое жите, сьвітлі, в тім дивнім голубім сьвітлі. Не було навіть часу на розмову, а впрочім кожда розмова звязана з конечности о річах не цікавих,

була би може в тій хвили для мене прикра. Я гадала собі: колиб так можна жити все, цілі дні, цілі тиждні! З моїх думок прочуяла я, коли поїзд задержав ся і наша служба оповїстїла, що жде на нас повїз. Треба було завести Рінальда; незнакомий вхопив его і занїс просто аж до воза, посадив его і помїг мені сїсти. Я стиснула его руку і сказала: „Ніколи не забуду на вашу доброту!“ Він щез а повїз покотив ся з нами улицями до дому. Аж тоді пригадала я собі, що навіть не дізнала ся як незнакомий називав ся і сказала в голос: „Ах, яка я глупа!“

— Дай спокій, так ліпше — відознав ся Рінальдо. — Треба би бути вдячним, а не знає ся, з ким мало ся до діла.

Я вже мала злобну відповідь на устах, але не виповїла єї. Погадала собі, що Рінальдо пів дня був в несьвідомости, навіть не бачив, як заходив ся кєло него незнакомий. Та гадка, що не буду могла ніколи ему подякувати, мучила мене заєдно. Однак коли Рінальдови було вже ліпше, вийшли ми на улицю і кого стрїтли? Саме его! Я зараз приступила до него та потягнула за собою Рінальда. Вдивлював ся то в Рінальда то в мене і сказав:

— Ви навіть не знаєте, хто я; я не представив ся.

Подав мені свою карту, на котрій я вчитала: „Герберт Кравзе“. Я попросила его, аби прийшов до нас на другий день на обїд, коли то можливе. Він очевидячки замїтив не конче приязне лице Рінальда і відмовив, бо — як казав — дуже занятий — а впрочім нігде не буває. Але я — вже не знаю чому — наставала, аби виїхав инший день: коротко ка-

Лиш **1** Корона за **3** Тягнення. **Передостатній місяць!**
Голові виграні 60.000, 15.000 і 12.000 Корон.
 готівкою по відтягненню **20%** на податок.

Льоси в користь інвалідів
 (Invalidendank-Lose)
по 1 Короні.

поручають: М. Йонаш, М. Клярфельд, Корман & Файгенбавм, Густав Макс, Кіп & Штоф, Самуелі & Ландав, Авг. Шеленберг і син, Сокаль & Літтен.

I. Тягнене 19. мая 1900.
 II. Тягнене 7. липня 1900.
 III. Тягнене 10. листопада 1900.

ПОБІЛЬШЕННЯ ФОТОГРАФІЇ

цілком вірні оригіналови аж до природної величини артистично виготовлені. — В паспарту.

Ціна за портрет величини 37x45 см. разом з портретом і опакуванням **5 зр. 10 кр.**, в хороших рамах **9 зр. 60 кр.** (аж до 5-тих клгр. франко).

Замовлення приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ**
Львів, Пасаж Гавсмана.

Ново отворена Агенція дневників і оголошень
Пасаж Гавсмана ч. 9,

приймає оголошення до всіх дневників

також пренумерату на всі часописи краєві і заграничні